

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 8 kwietnia 2020 r.

Poz. 1768

U C H W A Ł A NR X/ 1055 /2020

z dnia 7 kwietnia 2020 r.

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W RZESZOWIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego dotyczącego uchwały **Nr XVIII/145/2020 Rady Gminy Komańcza** z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz gospodarstw agroturystycznych – działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137.) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały **Nr XVIII/145/2020 Rady Gminy Komańcza** z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz gospodarstw agroturystycznych **w całości.**

Uzasadnienie

W dniu 26 lutego 2020 r. Rada Gminy Komańcza podjęła uchwałę Nr XVIII/145/2020 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz gospodarstw agroturystycznych.

Uchwała ta wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w dniu 12 marca 2020 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie uchwałą Nr IX/992/2020 z dnia 24 marca 2020 r. wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie przedmiotowej uchwały.

Badając powyższą uchwałę w trybie nadzoru Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie ustaliło następujący stan faktyczny:

Rada Gminy Komańcza powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust.1, art. 41 ust.1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) oraz art. 6n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.) podjęła uchwałę Nr XVIII/145/2020 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz gospodarstw agroturystycznych. Natomiast w § 6 Rada Gminy postanowiła, iż przedmiotowa uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2020 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej rozpoznając sprawę na posiedzeniu w dniu 7 kwietnia 2020 roku zważyło, co następuje:

Stosownie do treści art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. Przepisem rangi ustawowej zawierającym upoważnienie dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest przepis art. 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z tym przepisem rada gminy określa w drodze uchwały wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji.

Zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Na mocy art. 6c ust. 2 ustawy rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, przy czym zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy chwała ta może dotyczyć wszystkich właścicieli nieruchomości lub właścicieli określonych nieruchomości, w szczególności nieruchomości na których jest prowadzony określony rodzaj działalności. Tym samym ustawodawca w drodze przepisu kompetencyjnego upoważnił organ stanowiący gminy do podjęcia fakultatywnej decyzji o objęciu systemem również nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady. W dniu 26 lutego 2020 roku Rada Gminy Komańcza podjęła uchwałę Nr XVIII/141/2020 w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których znajduje się gospodarstwo agroturystyczne. Rozstrzygnięciem nadzorczym znak P-II.4131.2.95.2020 z dnia 19 marca 2020 r. Wojewoda Podkarpacki stwierdził nieważność uchwały Nr XVIII/141/2020 Rady Gminy Komańcza z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których znajduje się gospodarstwo agroturystyczne z powodu naruszenia art. 6c ust. 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Stwierdzenie nieważności uchwały spowodowało wyłączenie niezamieszkałych części gospodarstw agroturystycznych z systemu gospodarowania odpadami, a zatem właściciele przedmiotowych nieruchomości obowiązani będą we własnym zakresie zapewnić odbiór odpadów z tych nieruchomości. Gmina Komańcza nie może określić wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w stosunku do nieruchomości niezamieszkałych, które nie zostały objęte systemem gospodarowania odpadami, gdyż narusza to przepis art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z powodu naruszenia tego samego przepisu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej uchwałą Nr IX/1002/2020 z dnia 24 marca 2020 roku stwierdziło nieważność uchwały Nr XVIII/144/2020 Rady Gminy Komańcza z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla gospodarstw agroturystycznych.

W § 2 ust. 1 uchwały Rada Gminy określiła termin składania deklaracji: „właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do Wójta Gminy Komańcza deklarację, o której mowa w § 1, w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych”, zaś w załączniku nr 1 do uchwały określającym wzór deklaracji w pouczeniu zawarto zapis, że „właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć w Urzędzie Gminy w Komańczy niniejszą deklarację w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca”.

W świetle przepisu art. 6m ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Wprawdzie regulacja taka wynika z postanowień cytowanego przepisu ustawy, jednak należy ją stosować w powiązaniu z postanowieniami art. 6i tej ustawy, który określa w jakich okolicznościach powstaje obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami. W przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, obowiązek powstaje wyłącznie w związku z zamieszkaniem mieszkańca na nieruchomości, natomiast w przypadku nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady, okolicznością powodującą obowiązek ponoszenia opłaty jest wyłącznie powstanie odpadów komunalnych. Wzór deklaracji określony w uchwale będącej przedmiotem niniejszego postępowania przeznaczony jest dla nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie gminy Komańcza, dlatego określenie terminu jej

złożenia również w powiązaniu z okolicznością jaką jest zamieszkanie na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca jest sprzeczne z art. 6m. ust. 1 w związku z art. 6i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W ocenie Kolegium Izby określenie w uchwale w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi terminu składania deklaracji poprzez wskazanie, że składa się ją w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych może mieć miejsce tylko wówczas, gdy deklaracja dotyczy zarówno właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jak też właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Ponadto we wzorze deklaracji stanowiącym załącznik do uchwały zawarto zapisy wskazujące, iż dotyczy ona właścicieli nieruchomości, na której znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku (rubryka „Składający” oraz rubryka D1.). Stanowi to naruszenie art. 6i ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym „obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, i innej wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – za rok bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości”. Ustawodawca w art. 6j ust. 3b w/w ustawy posługiwał się pojęciem „nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku”, jednak przepis ten zmienił brzmienie z dniem 6 września 2019 r. tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579).

W części A wzoru deklaracji „Obowiązek złożenia deklaracji” w pkt. 2 określono, że podstawą złożenia deklaracji jest zmiana danych będących podstawą ustalenia wysokości opłaty (np. zmiana ilości domków letniskowych, przystąpienie lub odstąpienie od zbierania odpadów w sposób selektywny). W ocenie Kolegium zmiana ilości domków letniskowych nie implikuje zmiany wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gdyż opłata nie stanowi iloczynu liczby domków letniskowych (obiektów na danej nieruchomości) oraz stawki, ale iloczyn nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Zgodnie z art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stawka opłaty ustalana jest od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Ponadto w obecnym stanie prawnym właściciel nieruchomości nie może zadeklarować przystąpienia bądź odstąpienia od zbierania odpadów sposobem selektywny. Na mocy przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), z dniem 6 września 2019 r. wprowadzono ustawowy obowiązek zapewnienia przez gminy selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sześciu frakcjach. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1.

Ponadto we wzorze deklaracji, w rubryce „Składający” zawarto zapis, iż w przypadku posiadania przez właściciela więcej niż jednej nieruchomości, na której znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, należy deklarację złożyć odrębnie dla każdej nieruchomości. Część D1 deklaracji umożliwia zaś wyliczenie opłaty jako iloczynu liczby tych nieruchomości oraz stawki, deklaracja zawiera więc zapisy wzajemnie się wykluczające. Uchwała podjęta na podstawie upoważnienia ustawowego jest aktem prawnym powszechnie obowiązującym na obszarze gminy (art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym), powinna zatem odpowiadać wymogom, jakie stawiane są przepisom powszechnie obowiązującym. Uchwała jako akt prawa miejscowego powinna być zredagowana w taki sposób, aby dla przeciętnego adresata była zrozumiała. Adresat danego przepisu na jego podstawie powinien wiedzieć, w jaki sposób ma się zachować, a z kolei organ stosujący ten przepis powinien wiedzieć, w jaki sposób go zinterpretować. Przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego, kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Adresat aktu nie może być zaskakiwany treścią nieostrych przepisów.

W tym stanie rzeczy Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej uchwaliło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Gminie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

PREZES

dr Zbigniew K. Wójcik